

[Justitsministeren]

foreslås, også får adgang til at stille spørgsmål til den forurettede, giver anledning til problemer i forhold til den beskikkede advokat. Dette gælder ikke blot under afhøring hos politiet, men navnlig under afhøringen i retten.

Jeg vil gerne tilføje, at den forurettede allerede i dag i et vist omfang har mulighed for at lade sig ledsage af en person efter eget valg. Det gælder naturligvis, når det drejer sig om åbne retsmøder, men det gælder efter omstændighederne også lukkede retsmøder, og det gælder også afhøringer hos politiet. Det er mit indtryk, at politiet i praksis ikke sjældent giver tilladelse til, at en pårørende eller bekendt til den forurettede er til stede under afhøringen, så der er efter min opfattelse ikke noget påtrængende behov for en generel regulering af spørgsmålet. Men lad os se i retsudvalget, om der er eksempler på, at den ordning, der altså har virket godt et halvt år, ikke er tilstrækkelig. Kan der påvises eksempler på, at den ordning, vi indførte, ikke opfylder det, der var folketingets hensigt med ordningen, må vi naturligvis drøfte, om den skal ændres på den ene eller den anden måde, men med det grundlag, jeg har i dag, må jeg sige, at jeg synes ikke, at vi allerede er kommet dertil, at der er behov for ændringer.

Det sidste punkt i forslaget går ud på, at den forurettede skal have adgang til, efter ønske, at vidne, uden at den sigtede eller den tiltalte er til stede. Altså offeret for voldtægten skal have mulighed for at udtale sig i retten, uden at den, der er tiltalt for voldtægten, er til stede.

Det er jo et centralt processuelt princip, at den sigtede har adgang til at være til stede ved retsmøder, hvor der foretages afhøringer eller lignende skridt vedrørende sagens oplysning, og baggrunden for den regel er jo åbenbar for enhver: det skal være muligt for den sigtede at forsvare sig på bedst mulig måde mod de anklager, de sigtelser, han er udsat for. Men efter de gældende regler har retten alligevel mulighed for at beslutte, at den anklagede ikke skal være til stede, medens offeret afgiver forklaring, hvis det er nødvendigt af hensyn til sagens oplysning. Det er klart, at hvis man skønner, at et offer for f.eks. voldtægt ikke føler sig fri til at forklare det, der virkelig er foregået, vil hensy-

net til sagens oplysning tilsige, at den tiltalte eller sigtede ikke er til stede.

Denne mulighed udnyttes, efter hvad jeg har fået oplyst, i meget vidt omfang netop i sædelighedssager, og derfor mener jeg ikke, at det ville være hensigtsmæssigt på dette specielle område at indføre en regel, der giver den forurettede en helt ubetinget ret til efter begæring at afgive vidneforklaring, uden at den sigtede eller den tiltalte er til stede. Men det må tages i betragtning, at de regler, der gælder, giver grundlag for i et rimeligt omfang at varetage de hensyn, som forslaget tilsigter, og derfor kan jeg ikke tilslutte mig denne sidste del af forslaget.

Men lad mig gentage, at der er væsentlige elementer i disse adskillige forslag, som vi ser positivt på, og der er også, når det drejer sig om den foreslåede regel om et forbud mod eller en begrænsning af afhøring om den forurettedes tidligere seksuelle adfærd, synes jeg, rejst et reelt problem, som vi har været opmærksomme på tidligere naturligvis, og hvor jeg tror, vi må finde frem til et forslag i retsudvalget, som jeg håber vil kunne vedtages i folketinget.

Der er altså absolut en positiv holdning over for en væsentlig del af de forslag, der her er fremsat fra de radikales side.

Første næstformand (Enggaard):

Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 180 (om ændring af borgerlig straffelov) og lovforslag nr. L 168 (om ændring af lov om rettens pleje), hr. Bernhard Baunsgaard, har ordet.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal i denne omgang kun sige et par ord om den ændring af retsplejeloven, som der er fremsat forslag om af den radikale gruppe, og det, jeg gerne vil have sagt, før diskussionen tager fat her i salen, er, at forslaget bygger på hensynet til offeret. Og her vil jeg gerne minde om de ord, som sociologen Kaare Svalastoga har skrevet i den bog, som er redigeret af Erik Manniche, og som hedder »Sociale problemer«. Deri skriver Svalastoga s. 63:

»Voldtægt er på en vis måde enestående blandt forbrydelser, idet den negative vurdering, som gerningen pådrager sig i offentlig-